

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

/apn@nanoq.gl

Ulloq: 09-10-2024

J.nr.:01.36.01.29-00305

Nannut

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq ulloq 29. augustimi Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisumik siunersiivoq. Siunersiuinermut atatillugu allakkatigut apequteqarnissani ataatsimiititaliap aalajangiuppaa. Kiisalu UKA2024-mi nannut pillugit aalajangiiffisassatut siunnersuutit marluk saqqummiunneqarput. Tassunga atatillugu matuma kinguliani allassimasut akissuteqarfigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

1. Ulloq 29. augustimi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq peqatigalugu siunersuinermi Naalakkersuisup akissutaani Tunumi nannunik kisitsinermut atatillugu ilisimatitsissutigineqarpoq nalunaarusiaq aqutsinermullu periusissat pillugit periarfissanik naliliinerit 2024-mi ukiap ingerlanerani tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq.
 - a. Nannunik kisitsinermi inernerit qaqugu tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqarpa?
 - b. Taakkununga atatillugu nalunaarusiaq aqutsinermullu periusissat pillugit periarfissanik naliliinerit qaqugu tiguneqartussatut naatsorsuutigineqarpat?
 - c. Naalakkersuisut soqutiginarsinnaasunik allanik paasissutissiissutissaqarpat?
2. Pisassiissutit kaammattuutit malillugit 50/50-imik avinneqartarnissaannik Kalaallit Nunaata aammalu Nunavut/Canadap akornanni isumaqatigiissut Naalakkersuisunit 2017-imi akuersissutigineqarpoq, taamaalilluni Kitaani nannuttassat 2018-2028-mut atuuttussamik 80-iullutik.
 - a. Canada/Nunavut peqatigalugu pisassiissutinik 50/50-imik agguataarineq attatiinnarniarlugu iliussissat suuppat?
 - b. Kalaallit Nunaannut pisassiissutit Naalakkersuisunit amerlineqalersaarpat?
 - c. Isumaqatigiissutip isumaqatigiinniutigineqaqqinnissaa qanoq iluaqutissartaqarlunilu ajoqutissartaqarsinnaava?
 - d. Nannutassanut atatillugu Naalakkersuisut nunanit tamalaanit qanoq annertutigisumik pituttugaappat?
3. 2024-mi Tunumi Kujataanilu nannuttassat 64-iupput. Taakkununga sisamat Kujataanut pisassiissutaallutik.

a. Kujataani pisassiissutit amerlineqassappata Tunumi pisassiissutitut qanoq kinguneqassava?

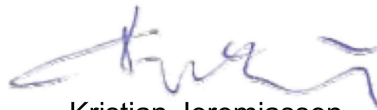
Apeqqutitut siuliani allassimasunut allakkatigut akissutit (kalaallisut danskisullu) sapinngisamik piaarnerpaamik tiguneqarnissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq. Akissuteqaat qarasaasiakkut ataatsimiititaliap allattaanut Inatsisartunut (inatsisartut@inatsisartut.gl) nassiuteqquneqarpoq.

Apeqqutit siuliani allassimasut – nipangiussisussaaneq eqqarsaatigalugu – oqaasinngorlugit akineqartariaqartut Naalakkersuisut naliliippata, tamanna sapinngisamik piaartumik nalunaarutigeqquneqarpoq, tassungalu ilanngullugu ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnerujunnartumut ulluliussassatut siunnersuuteqarluni.

Qujareerlunga,

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq sinnerlugu

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kristian Jeremiassen

Ataatsimiititaliap siulittaasua

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat
Siulittaasoq Kristian Jeremiassen

Att. aarth@ina.alla.gl aamma inatsisartut@inatsisartut.gl

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut nannut pillugit akissut

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata nannut pillugit apeqqutaanut 9. oktober 2024-meersunut qujavunga.

Nannut pillugit 29. august 2024 siunersieqateqarnerata kingorna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq malitseqartitsilluni allakkatigut apeqquteqassalluni aalajangersimavoq. Tamatuma saniatigut nannut pillugit UKA 2024-mut aalajangiiffigisassatut siunnersuutit marluk innersuussutigineqarlutik.

Ulloq 29. august Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq peqatigalugu siunersieqatigiinnermi Naalakkersuisup akissutaani Tunumi nannunik kisitsinermut atatillugu ilisimatitsissutigineqarpoq nalunaarusiaq aqutsinermullu periusissat pillugit periarfissanik naliliinerit 2024-mi ukiap ingerlanerani tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq. Tassunga atatillugu ataatsimiititaliaq akineqartussanik apeqquteqarpoq taakkulu ataani tulleriaarlugit akissavakka.

1a-mut. Nannunik kisitsinermi inernerit qaqugu tiguneqarnissaat naatsorsuutigineqarpa?

1a-mut akissut:

Pinngortitaleriffiup Tunumi nannunik misissuineq ukiorpasuarani ingerlassimavaa: a) pisanit misissugassanik katersuineq, b) apersuilluni misissuineq, c) qaammataasat atorlugit meqqilersuineq aamma d) timmisartumik kisitsinerit.

Pinngortitaleriffiup ilisimatitsissutigaa Tunumi nannunik misissuisimanermit ilisimatuussutsikkut nalunaarusiaq naammassingajalersoq kukkunersioqqis-saarneqareerunilu eqikkarlugu suliarineqassasoq nutsertinneqarlunilu.

1b-mut. Taakkununga atatillugu nalunaarusiaq aqutsinermullu periusissat pillugit periarfissanik naliliinerit qaqugu tiguneqartussatut naatsorsuutigineqarpat?

1b-mut akissut:

1a-mut akissut takuuk. Pinngortitaleriffiup nalunaarutigaa aqutsinissamut periarfissat nalilersorneri pillugit nalunaarusiaq 2025-mi upernaap ingerlanerani saqqummiunneqarsinnaassasoq, aqutsinissamut periarfissat nalilersorneri pillugit nalunaarusiaq ilisimatuussutsikkut nalunaarusiap naammassereernerata kingorna aatsaat suliarineqarsinnaammat. Aqutsinissamut periarfissat pillugit nalunaarusiaq ilisimatuunit allanit aarleqqutigineqarsinnaasunik nalilersuisarnermik immikkut ilisimasalinnit suliarineqassaaq, tassanilu silaannaap allanngoriartornera sikumut, sarfamut tunngasut ilanngullugit nalilersuisartussaallutik. Ilisimatuussutsikkut nalunaarusiat marluusut ilisimatuut sulisarneranni ileqquusut malillugit kukkunersiorneqaaqqaartussaannerat ilisimatitsissutigissallugu pingaaruteqarpoq.

Ulloq: 25-10-2024
Suliap normua: 2024 - 19681
All. nr.: 24670131

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
Mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1c-mut. Naalakkersuisut soqutiginarsinnaasunik allanik paasissutissiissutissaqarpat?

1c-mut akissut:

Ilisimatuussutsikkut nalunaarusiaq tuluttut suliarineqartoq tamatumalu kingorna inerniliussat pingaernerit tuluttuunngorlugit, kalaallisuunngorlugit qallunaatuunngorlugillu eqikkarlugit saqqummiunneqassasut ilisimatinneqarpunga. Ilisimatuussutsikkut nalunaarusiat ileqqusut malillugit takisoorujussuullutillu teknikertaqartarput. Taamaattumik eqikkaanerit kisimik kalaallisuunngortinneqarlutillu qallunaatuunngortinneqassapput.

Assersuutigineqarsinnaavoq Kane Ikersuani aamma Baffin Ikerani nannut pillugit nalunaarusiaq 2016-imeersoq 636-nik qupperneqarmat eqikkarneralu 23-nik (tuluttut) qupperneqarluni. Aqutsinissamut periarfissat pillugit nalunaarusiaq 107-inik qupperneqarpoq eqikkarnera 11-nik quppernilik ilanngullugu.

Aqutsinissamut periarfissat pillugit nalunaarusiaq pingaaruteqarmat nalunaarusiat marluusut tamarmik tiguneqarsimaleriarpata tamanut tusarniutigineqarumaarput.

Eqikkaanerit kalaallisuui qallunaatuuilu Naalakkersuisunut ilisimatitsissuteqarnissami tunngavigineqarumaarput. Naalakkersuisut ilisimatinneqareerpata susassaqartut tusarniaaffigineqarumaarput soorlu kommunit aamma KNAPK.

Tusarniaasoqareerpat tusarniaanermillu akissutit suliarineqareerpata Tunumi nannuttassat amerlassusissaasa aalajangersarnissaannut tunngavissiamik suliaqartoqarumaarpoq. Suliat taamaattut misilittakkat naapertorlugit qaammatinit sisamanit ukiup affaanut sivisussuseqarsinnaasarput. Taamaattumik ilisimatuussutsikkut nalunaarusiami aqutsinissamullu periarfissat pillugit nalunaarusiami siunniussat 2026-imit atuutsinneqarsinnaalissapput.

Nalunaarusianit marluusunit inerniliussat piffissanngorpat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigiumaarpakka.

Nannut amerlanersaat nunatta kujataaniittartut Tunumiit sikorsuarmik ujaattuusarput.

Tamatuma saniatigut siunersieqatigiissimanermit akissutitut allakkat 29. august 2024-meersut innersuussutigineqarput tassani ilisimatitsissutigineqarmat pisassiissutit inassuteqaatit malillugit 50/50-mik avinneqartarnissaannik Kalaallit Nunaata aammalu Nunavut/Canadap akornanni isumaqatigiissut Naalakkersuisunit 2017-imi akuersissutigineqarpoq, taamaalilluni Nunatta Kitaani nannuttassat 2018-2028-mut atuuttussamik 80-iullutik.

2a-mut. Canada/Nunavut peqatigalugu pisassiissutinik 50/50-imik agguataarineq attatiinnarniarlugu iliuusissat suuppat?

2a-mut akissut:

Kanep Imartorngani aamma Baffinip Ikerani nannuttassat Kalaallit Nunaata aamma Canada/Nunavut akornanni avinneqarnikuupput. Kalaallit Nunaata (Danmark Kalaallit Nunaat sinnerlugu) Canadallu Oslo-mi isumaqatigiissut 1973-imeersoq atsioqataaffiginikuuaat kiisalu Kanep Imartornganut aammalu Baffinip Ikeranut tunngatillugu ataatsimut aqutsinissamut isumaqatigiissut 2009-mi atsiornikuullugu. Oslomi isumaqatigiissut Imartanut Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissummi Artikel 65-

imik tunngaveqarpoq. Taamaattumik uumasut avitseqatigiissutigineqartut ataatsimut aqunneqarnissaannik illuatungeriit pisussaaffeqarput.

2b-mut. Kalaallit Nunaannut pisassiissutit Naalakkersuisunit amerlineqalersaarpat?

2b-mut akissut:

Kalaallit Nunaata Baffinip Kangerliumarngani pisassaanik amerlinissamik Naalakkersuisut qinnuteqarnissaminut maannakkuugallartoq peqqutissaqarsorinngillat. Nannut Nunavummi piniartunit tamakkerlugit pisarineqartarsimangippata pisassanik Nunavummiit Kalaallit Nunaannut nuussisinnaaneq taarsiullugu sulissutigineqarsinnaavoq. Taamaasiortoqassappat allannguutaasinnaasut illuatungeriinnit, isumaqatigiinniarnert ingerlateqqaarlugit isumaqatigiissutigineqaaqarsimassapput.

2c-mut tunngatillugu. Isumaqatigiissutip isumaqatigiinniutigineqaaqqinnissaa qanoq iluaqutissartaqarlunilu ajoqutissartaqarsinnaava?

2c-mut akissut:

Kanep Imartornga eqqarsaatigalugu Nunavut pisassaminik tamakkiilluni atuineq ajortoq Kalaallit Nunaannit arajutsisimaneqanngilaq, taamaattumik nannunik pisarineqanngitsoorsimasunik Grisefjordimi piniartut Qaanaamilu piniartut nuussinissaq pillugu akunnerminni isumaqatigiissuteqartoqarsinnaappata Qaanaami eqqaanilu piniartunut iluaquserneqarsinnaassagaluarpud. Tassani pineqarput ukiumut nannunik pingasunik-sisamanik ilaneqarsinnaasut. Siulinasut iliortoqarsinnaassappalli 2009-Suleqatigiinnissamik Isumaqatigiissut (MOU) allanngortinneqaaqqaartariaqassaaq, pisassanik pisarineqarsimangitsunik nuussisinnaanissaq isumaqatigiissummi qulaani taaneqartumi isumaqatigiissutigineqarsimangimmat.

Aporfiusinnaasorli tassaavoq Grise Fjord-imi piniartut Kanep Imartorngani akiliisitsillutik piniariartitsisalernissap eqqunneqarnissaa kissaatigimmassuk. Baffinip Ikerata akiliisitsillutik nannunik piniartitsisartooreerput. Tamatuma malitsigisaanik Grise Fjord-imi piniartut nuussisinnaanissamut maleruagassiortoqarnissaa akerlileratarsinnaavaat.

Nuussinissanik maleruagassiortoqassappat nuussinissanut tunngasut ataqatigiissarniarlugit Kalaallit Nunaata Nunavullu aallartitaat ataatsimiittariaqartassapputaaq. Tamatuma malitsigisaanik ataatsimiittarnerit amerlissapput allaffissornermi aningaasartuuteqarnerulernermik nukinnillu atuinerunermik kinguneqartumik.

2d-mut. Nannuttassanut atatillugu Naalakkersuisut nunanit tamalaanit qanoq annertutigisumik pituttugaappat?

2d-mut akissut:

Pisuussutinik avinneqartunik pijuartitsinermik aallaaveqarluni atuinissap attanneqartuarnissaa eqqarsaatigalugu nunat akunnerminni isumaqatigiissutaat, nunap immikkoortuinut nunallu tamalaat akornanni isumaqatigiissutit Naalakkersuisunit pingaartinneqarput. Pisassat 50/50-imik aallaaveqarluni avinneqartarnissaa pillugu 2017-imi isumaqatigiissut massakkuugallartoq allanngortinnialersaarneqanngilaq. Taamaasiortoqassappat MOU-isumaqatigiissut 2009-meersoq allanngortinneqaaqqaartariaqassaaq, isumaqatigiissullu nunanit marluusunit isumaqatigiillutik aatsaat allanngortissinnaammassuk isumaqatigiittoqaaqqaartariaqarpoq.

2024-mi Tunumi Kujataanilu nannuttassat 64-iusut ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarput. Taakkunanga sisamat Kujataamiunut.

3a-mut. Kujataani pisassiissutit amerlineqassappata Tunumi pisassiissutinut qanoq kinguneqassava?

3a-mut akissut:

Naluneqanngitsutut Tunumi nanoqatigiinnit Kujataa nannuttassinneqartarpoq.

Ukiuni 2014-imit 2023-mut Tunumi Tunullu Kujataani nannut pillugit annertuumik misissuisoqarpoq misissuineriillu nalunaarusiat naammassippata Naalakkersuisut pisassanik nalilersueqqinnissaminnut tunngavissaqarluualissapput. Nalunaarusiat 2024-mi ukiap ingerlanerani imaluunniit ukioq/2025-lluunniit upernaavani saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Nalunaarusiat saqqummertussat takoqqaarsimatinnagit nalilersimatinnagillu nannuttassat sisamaniit qulinut amerlineqarnissaat Naalakkersuisut oqariartuutigisinnaangilaat.

Mannakkut aqutsinissamat periusaasimasoq Tunumi tamarmi nannuttassanik siunnersuisoqarnissaata tungaanut atuussimasoq tunngavigalugu, kujataani nannuttassanik amerliliineq Tunumi nannuttassat ikilinerinik kinguneqassaaq, Kommune Kujallermi nannuttassat Tunumi pisassanut ilaatinneqartarmata.

Pinngortitaleriffiup Nunatta Tunuata kujasinnerusortaani nannunik 2025-2027-mi kisitsinissaq pilersaarusiorpaa.

Kujataani inuussutissarsiutigalugu piniartut savaatillillu 2023-mit Pinngortitaleriffimmit apersorneqartalerput, Kujataani nannut pillugit paasisassarsiorfigalugit. Nalunaarusiaq 2025-mi saqqummiunneqassaaq. Ikersuaq Davis-imi nannut amerlassusaat ilisimaqqissaarniaraanni Canada, taavanilu nunat namminersortitat suleqatigalugit DNA atorlugu misissuinerit aammalu nanoqassutsinik missingiinerit ingerlanneqartariaqassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kim Kielsen

Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoq